

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مدیرهای آسمان

سوم دبستان

تعلیم و تربیت اسلامی

۱۳۹۲

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری
نام کتاب: هدیه‌های آسمان (تعلیم و تربیت اسلامی) سوم دبستان - ۱۲
شورای برنامه‌ریزی: پرویز آزادی، فریال آمار، محمد مهدی اعتصامی، سید محمد دلبری، ابوذر رضاسلطانی،
فاطمه رمضانی، الهه ستوده، یاسین شکرانی، عبدالکریم صالحی، سید سجّاد طباطبائی نژاد، مریم قربانی،
محمود متوسّل آرانی و مسعود وکیل
مؤلفان: مرتضی دانشمند، محسن ربّانی، یاسین شکرانی، عبدالکریم صالحی، سید سجّاد طباطبائی نژاد و
محمود متوسّل آرانی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره‌ی کلّ نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
مدیر امور فنی و چاپ: سید احمد حسینی
مدیر هنری، طراح جلد: مجید ذاکری یونسی
طراح گرافیک، عکاس، صفحه‌آرا: محمد عباسی
تصویرگران: نسیم بهاری، سحر خراسانی، گلرخ محتاج‌الفضل، مهدیه صفایی‌نیا، نفیسه شهدادی، مجید صابری نژاد،
سعیده کشاورز، شیوا ضیایی، کیانا میرزائی، نفیسه صحرایی، محبوب حبیب‌وند، صادق صندوقی، نیلوفر برومند،
یاسمن ثروتیان، حسین آسیوند و محمد صلواتیان
حروفچین: فاطمه باقری مهر، زهرا ایمانی نصر
مصحح: سیف‌الله بیک محمد دلپوند، رعنا فرج‌زاده دروئی
امور آماده‌سازی خبر: زینت بهشتی شیرازی
امور فنی رایانه‌ای: حمید ثابت کلاچاهی، مریم دهقان‌زاده
ناشر: اداره‌ی کلّ نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹،
وب‌سایت: www.chap.sch.ir
چاپخانه: شرکت افست «سهامی عام» (www.Offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ اول ۱۳۹۲
حقوق چاپ محفوظ است.

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۲۷۲-۱ / ISBN 978-964-05-2272-1

با نشاط و خرمی درس‌هایتان را خوب بخوانید و اخلاق خود را نیکو کنید.
سعی کنید برای اسلام و کشورتان مفید باشید.

امام خمینی (ره)

فهرست

۲	آستین‌های خالی	درس اول
۸	غروب یک روز بهاری	درس دوم
۱۴	همیشه با من	درس سوم
۱۸	در کاخ نمرود	درس چهارم
۲۴	روز دهم	درس پنجم
۳۰	بانوی قهرمان	درس ششم
۳۴	بوی بهشت	درس هفتم
۳۸	جشن تکلیف	درس هشتم
۴۴	گفت و گو با خدا	درس نهم
۵۰	ماه مهمانی خدا	درس دهم

۵۶	عید مسلمانان	درس یازدهم
۶۰	سخن آسمانی	درس دوازدهم
۶۶	انتخاب پروانه	درس سیزدهم
۱۸	اُم ابیها	درس چهاردهم
۷۸	همسفر ناشناس	درس پانزدهم
۸۴	داناترین مردم	درس شانزدهم
۹۰	خواب شیرین	درس هفدهم
۹۶	آینه‌ی سخنگو	درس هجدهم
۱۰۲	گندم از گندم بروید	درس نوزدهم
۱۰۶	باغ همیشه بهشت	درس بیستم

همکار گرامی؛ معلم عزیز

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما همکار محترم؛ جهت پیشبرد بهتر فرایند یاددهی - یادگیری در آموزش این کتاب، توجه شما را به نکات ذیل جلب می‌نمایم:

۱. برای تدریس این کتاب، مراجعه به راهنمای معلم ضروری است. بخشی از محتوای آموزشی در کتاب راهنمای معلم قرار داده شده است و بدون مراجعه به آن فرایند آموزش تکمیل نخواهد شد.

۲. در سال جاری برای درس هدیه‌های آسمان، کتاب کار جداگانه‌ای در نظر گرفته نشده است و محتوای آن در کتاب درسی ادغام شده است. بنابراین لازم است کلیه فعالیت‌ها در کلاس انجام شوند.

۳. تدریس برخی دروس می‌تواند به صورت پیمانه‌ای صورت گیرد. یعنی با توجه به مناسبت‌های گوناگون و یا احساس نیاز آموزگار، می‌توان برخی دروس را خارج از ترتیب موجود تدریس نمود.

۴. ارزشیابی درس هدیه‌های آسمان به صورت توصیفی صورت می‌پذیرد. جهت کسب اطلاعات بیشتر پیرامون شیوه‌ها و ابزارهای ارزشیابی به کتاب راهنمای معلم مراجعه نمایید.

۵. جهت تحقق اهداف دروس، آیات و احادیث بسیاری به کار گرفته شده است، تا دانش‌آموزان به تدریج دریابند که دین را باید از منابع معتبر آن (کلام خدا و معصومان) که از هر خطا و اشتباه به دور هستند، دریافت نمایند.

۶. بر اساس راهنمای برنامه‌ی درسی، آموزش یک نماز چهار رکعتی به همراه احکام ضروری آن در درس هدیه‌های آسمان پایه‌ی سوم دبستان پیش‌بینی شده است. بر همین اساس شایسته است که در طول سال تحصیلی با استفاده از فرصت‌های پیش آمده، صحت وضو و نماز تک‌تک دانش‌آموزان کنترل گردد. با توجه به اینکه دانش‌آموزان دختر در این پایه به سن تکلیف می‌رسند، انتظار می‌رود آموزگاران محترم توجه ویژه‌ای نسبت به آموزش نماز در این پایه مبذول فرمایند. مناسب است دانش‌آموزانی که نماز را خوب یاد گرفته‌اند، به صورت شایسته‌ای از سوی مدرسه و اولیاء تشویق گردند.

۷. محتوای آموزشی دروس هدیه‌های آسمان از اجزایی تشکیل شده است. به صورت خلاصه به این اجزا اشاره می‌شود. تفصیل مطالب در راهنمای معلم آمده است :

عنوان درس : عنوان به صورت مستقیم و غیر مستقیم، گویای چکیده و محتوای اصلی درس است و با ایجاد حس کنجکاوی در دانش‌آموزان، در جهت انگیزش آن‌ها به یادگیری موضوع درس به کار می‌آید.

متن درس : شامل بخشی از مفاهیم و اهداف اصلی درس می‌باشد.

بدانیم : این بخش در راستای تقویت و تکمیل مفاهیم اصلی درس، در برخی دروس قرار داده شده است. لازم به ذکر است که محتوای این بخش جزء درس بوده و در فرایند آموزش نقش قابل توجهی ایفا می‌نماید.

علاوه بر سه بخش فوق که ارائه‌کننده‌ی مفاهیم درس هستند، فعالیت‌های متنوعی متناسب با هر درس طراحی شده است، که با مشارکت دانش‌آموزان انجام می‌گردد. انتظار می‌رود همه‌ی دانش‌آموزان در بخش‌های گوناگون درس مشارکت داشته باشند و اگر دانش‌آموزی در بخشی نتوانست فعالیت و مشارکت مؤثری داشته باشد، در بخش دیگر به او توجه شود.

فکر می‌کنم : این بخش به بیان بخشی از مفاهیم درس به ویژه در حیطه‌ی شناختی از زبان دانش‌آموز می‌پردازد که لازم است دانش‌آموزان مشارکت لازم و مؤثری در انجام آن داشته باشند.

دوست دارم : این بخش به دنبال تقویت اهداف حیطه‌ی عاطفی بوده و دانش‌آموزان را به انجام فعالیت‌های عملی تشویق می‌نماید. در حقیقت دانش‌آموزان به آنچه در پیش فکر کرده‌اند و فهمیده‌اند، ابراز علاقه می‌کنند.

گفت و گو کنیم : در این بخش دانش‌آموزان با هدایت و نظارت آموزگار به سؤالات مطرح شده پاسخ می‌دهند و با جمع‌بندی آموزگار، مفاهیم درس تثبیت می‌شود.

بیندیشیم : این بخش، مفاهیم درس را در قالب آیات و احادیث کوتاه جمع‌بندی و نتیجه‌گیری می‌نماید و مفاهیم دینی را از زبان منابع اصیل آن (قرآن و معصومان) در اختیار دانش‌آموزان قرار می‌دهند. هدف از این قسمت، تقویت مهارت تفکر دانش‌آموزان در آیات قرآن و احادیث معصومان (علیهم‌السلام)، در راستای اهداف درس می‌باشد. از دانش‌آموزان بخواهید پس از خواندن عبارات و ترجمه‌ی آن، درباره‌ی معنای آن‌ها با کمک فعالیت‌هایی که در کتاب آمده است، با یکدیگر گفت‌وگو کنند و مفاهیم را در راستای اهداف درس استنباط نمایند. این کار می‌تواند در گروه‌های دو یا سه نفره صورت پذیرد. آموزگاران محترم، زمینه‌ی بحث و گفت‌وگوی دانش‌آموزان را در این قسمت فراهم آورند و از سخنرانی درباره‌ی معنای آیات قرآنی و احادیث اجتناب نمایند.

بگرد و پیدا کن : این بخش نقش تمرینی در جهت تثبیت مفاهیم درس داشته و موجب تعمیق یادگیری می‌گردد.

بین و بگو: این قسمت با تأکید بر شیوه‌ی تصویرخوانی، مفاهیم درس را تعمیق می‌بخشد. آموزگاران گرامی برای اطلاع از شیوه‌ی تصویرخوانی در آموزش، به راهنمای معلم مراجعه نمایند.

با هم بخوانیم: این بخش معمولاً شامل شعری در موضوع درس است که توسط دانش‌آموزان هم‌خوانی می‌شود. تعدادی از اشعار هم در راهنمای معلم آمده است.

اجرای نمایش: محتوای برخی دروس به‌صورت نمایش در کلاس اجرا می‌شود. جهت جدایت بیشتر این فعالیت، آموزگاران می‌توانند امکانات لازم برای نمایش را در کلاس تدارک نمایند. این بخش با قرار دادن دانش‌آموزان در موقعیتی فرضی، اهداف درس را تثبیت و تعمیق می‌نماید.

خاطره‌گویی: دانش‌آموزان در این قسمت، میان اهداف و مفاهیم درس و زندگی روزمره‌ی خود ارتباط برقرار می‌سازند. **کامل کنید:** این بخش با برقراری ارتباط میان مفاهیم درس، به تثبیت اهداف کمک می‌کند. دانش‌آموزان در این بخش پاسخ‌ها را در کتاب یادداشت نموده و آموزگار نظارت می‌نماید.

با خانواده: این بخش با هدف بسط یادگیری و تقویت نگرش دانش‌آموز به مفاهیم دینی در میان اعضای خانواده، برای بروز رفتار دینی وی قرار داده شده است. انتظار می‌رود والدین گرامی، همراهی لازم را جهت انجام این بخش با دانش‌آموز مبذول نمایند.

آرزوی گروه قرآن و معارف اسلامی، توفیق روز افزون همکاران عزیز در رشد و پرورش دینی امیدهای آینده‌ی کشور است. پایگاه اینترنتی گروه با قرار دادن اخبار، بخش‌نامه‌ها، نسخه‌های الکترونیکی کتاب‌های درسی، متون کمک آموزشی، کتاب راهنمای معلم و... در خدمت شما آموزگاران گرامی می‌باشد.

گروه قرآن و معارف اسلامی

دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

dini-dept.talif.sch.ir

